

تحلیل و بیان راهبردهایی درباره جنگ تحمیلی سوم

آیت‌الله علیرضا اعرافی*

چکیده

این نوشتار به تحلیل شرایط جنگ تحمیلی سوم و ارائه راهبردهای کلان برای مواجهه با دشمن پرداخته است. نویسنده با اشاره به شکست دشمن آمریکایی-صهیونیستی در میدان نظامی و دیپلماسی، بر لزوم تداوم جهاد و مقاومت با محوریت رهبری تأکید می‌کند. مقاله در شش محور راهبردی شامل: «امیدآفرینی و تقویت اتحاد با جهاد تبیین»، «تبیین دیپلماسی عزتمندانه»، «کمک به بهبود وضعیت اقتصادی و ترویج اقتصاد مقاومتی»، «اهتمام به مسائل فرهنگی و جنگ نرم»، «تأکید بر جهاد فراگیر مردمی و مسئولان» و «توسعه فرهنگ مهدویت و انتظار فعال»، چارچوب عمل برای نهادهای حوزوی، فرهنگی و مردمی را ترسیم می‌کند. یافته‌ها نشان می‌دهد که راهبرد اصلی، تثبیت دستاوردهای میدان (به‌ویژه کنترل تنگه هرمز)، مقاومت در برابر فشارهای اقتصادی و روانی، و تبدیل تهدیدات به فرصتی برای بیداری و همبستگی ملی و اسلامی است. نتیجه نهایی، پیروزی حق با تکیه بر سنت الهی و آمادگی برای تحقق وعده‌های قرآنی است.

واژگان کلیدی: جنگ تحمیلی سوم، راهبرد مقاومت، جهاد تبیین، اقتصاد مقاومتی، تنگه هرمز، مهدویت و انتظار.

*. مدیر حوزه‌های علمیه کشور.

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (فصلت: ۳۰).

دوازدهمین هفته جنگ تحمیلی سوم را در حالی آغاز می‌کنیم که دشمن آمریکایی صهیونی مستکبر و کودک‌کش، پس از شکست در میدان نظامی و دیپلماسی و شکست در بازکردن تنگه هرمز از طریق محاصره دریایی، عملیات پروژه آزادی را آغاز کرد و به حول و قوه الهی از همان ابتدا با ضربات سخت و کوبنده نیروهای نظامی ما عقب‌نشینی کرد و اکنون مدیریت تنگه هرمز همچون قبل از این عملیات در دستان پرقدرد ارتشیان و سپاهیان غیور و شجاع و جان‌برکف ایران قرار دارد.

بستن تنگه هرمز در حقیقت بستن شاه‌رگ اقتصادی جهان غرب و آمریکا است و تلاش‌های آمریکا برای باز کردن این تنگه همچنان بی‌نتیجه مانده است. در این شرایط ترامپ جنایتکار سه راه بیشتر ندارد: یا باید تمام شرایط ایران را بپذیرد و شکست خود را در این جنگ اعلام کند که این به معنای نابودی ترامپ و از دست دادن جایگاه ابرقدرت بودن آمریکا در جهان است؛ یا با تدابیر مختلف در میدان دیپلماسی و مذاکره امتیاز بگیرد؛ یا با عملیات نظامی و زدن برخی زیرساخت‌های ایران و فعال‌سازی گروه‌های معارض داخلی و خارجی ضرباتی وارد کرده و اعلام اتمام جنگ نماید و با عملیات پیچیده و گسترده رسانه‌ای روایت پیروزی خود را در اذهان تثبیت کرده و از این باتلاق خود را نجات دهد.

تردیدی نیست که مردم، مسئولین و نظامیان ایران و محور مقاومت و با هدایت‌های رهبری معظم حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای (دامت برکاته) با اتحاد و انسجام به جهاد و مقاومت خود ادامه داده و برای همه احتمالات آینده آماده است و با توکل بر خداوند و نصرت الهی کیدهای دشمن را نقش بر آب خواهد ساخت.

دشمن آمریکایی صهیونی که تصور می‌کرد می‌تواند در ظرف چند روز، به اهداف شوم خود دست یابد، پس از گذشت ده هفته از آغاز این جنگ نه تنها به این اهداف دست نیافته، بلکه در باتلاقی عظیم در عمق راهبرد «بازدارندگی فعال» ایران گرفتار آمده و اکنون با حیرت نظاره‌گر جهاد و ایستادگی تاریخی و پیروزی غرورآفرین ایران است.

خداوند متعال را برای نعمت بزرگ اتحاد، انسجام، جهاد و مقاومت بی‌نظیر و پرافتخار ملت ایران، مسئولین و نیروهای مسلح غیور این مرز و بوم شکرگزاریم.

برای ادامه این مسیر نورانی و شکر عملی این نعمت بزرگ لازم است روحانیون معزز، نهادهای حوزوی و تبلیغی و فرهنگی و نخبگان و فرهیختگان حوزوی و دانشگاهی و فرهنگی که همواره در جنگ‌های گذشته و در طول این جنگ در خط مقدم مقابله با جبهه استکبار ایفای نقش کرده‌اند، زین پس نیز، افزون بر همه تحلیل‌ها و توصیه‌های پیشین، با عنایت به راهبردهای زیر به حضور میدانی و جهاد تبیین خود استمرار و ارتقا بخشند:

۱. امیدآفرینی و تقویت اتحاد و اراده جهاد و مقاومت در مردم با جهاد تبیین

دشمن آمریکایی صهیونی به دنبال تحمیل «عقب‌نشینی تدریجی» بر ایران است؛ ابتدا در میدان نبرد نظامی و بعد دیپلماسی، سپس در اقتصاد و نهایتاً در باورها و اراده‌ها. عقب‌نشینی و اطاعت از کافران حتی به اندازه یک قدم سرآغاز سقوط و شکست و خلاف دستور صریح قرآن کریم است؛ آنجا که به پیامبرش فرمان می‌دهد: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ» (احزاب، ۱) و خلاف توصیه‌ای است که امام شهیدمان با تمسک به آیه «فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا» (فرقان، ۵۲) تحت عنوان جهاد کبیر بارها گوشزد فرموده‌اند.

قرآن کریم در برابر زمزمه سازش، چانه‌زنی از موضع ضعف یا تسلیم در برابر خواسته دشمن از سر جهل، ترس، نفوذ یا عدم باور وعده‌های الهی، می‌فرماید: «فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ؛ سست نشوید و به‌سوی صلح ذلت‌بار دعوت نکنید درحالی‌که شما برترید» (محمد، ۳۵).

خداوند در آیه ۱۵۶ سوره آل‌عمران برای همیشه تاریخ درس مقاومت به مؤمنان داده است: «وَكَايْنِ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا...».

این سه ویژگی (وهن، ضعف و استكانت) دقیقاً همان چیزی است که امروز دشمن می‌خواهد در صفوف ملت ایجاد نماید. او می‌کوشد با فشار روانی، ما را «خسته»، با تحریم «ناتوان» و با تهدید به حمله نظامی به سمت «تسلیم و ذلت و سازش سوق دهد و حال

آن که قرآن کریم حکم قاطع و بدون استثنایی صادر کرده است: «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» (آل عمران، ۱۳۹).

باید توجه داشت که در این نبرد دشمن بیش از ما صدمه دیده است؛ این در حالی است که دشمن امیدی به نصرت الهی ندارد و نصرت الهی به مؤمنین وعده داده شده است. قرآن در این باره می‌فرماید: «وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا» (نساء، ۱۰۴).

براساس اخبار و گزارش‌ها، اکنون فشار اقتصادی سنگینی در غرب و به‌طور ویژه آمریکا وجود دارد که سیاست‌مداران و جنگ‌طلبان جامعه آمریکایی را در مظان فشار و مضایق قرار داده است و لذا هر طرف تاب‌آوری کمتری از خود نشان دهد شکست خورده این میدان است.

بر همه طلاب و روحانیون لازم است که با جهاد تبیین همه توان خود را صرف امیدآفرینی، تقویت اتحاد و اراده جهاد و مقاومت ملت نمایند. در نبردی که دشمن با شبهه‌افکنی، تهدید و فشار اقتصادی می‌خواهد اراده ملت ما را سست کند، شما وارثان انبیا باید با تمسک به آیات قرآن کریم و جهاد تبیین، کید دشمن را خنثی و صفوف مؤمنان را استوار کنید.

۲. تبیین دیپلماسی عزتمندانه و هوشمندانه و مطالبه آن و تعمیق و توسعه دیپلماسی اسلامی و انقلابی

راهبرد دوم تبیین دیپلماسی عزتمندانه و مطالبه آن توسط مردم است. هوشیاری در برابر توطئه «آتش‌بس فریبنده» دشمن لازم است. آمریکا و عواملش پس از حدود ۸۰ روز شکست در میدان، تلاش خواهد کرد جنگ را به اتاق مذاکره کشانده تا آنچه را با عملیات نظامی به‌دست نیاوردند، در میز مذاکره با وعده‌های رنگین و دروغین به چنگ آورند.

باید توجه داشت هرگونه دیپلماسی در شرایط کنونی باید بر دو رکن استوار باشد:

۱. اقتدار

۲. تثبیت دستاوردهای میدان.

مهم‌ترین این دستاوردها، حفظ و کنترل کامل تنگه هرمز توسط نیروهای مسلح ایران

است. تنگه هرمز نه فقط یک آبراه بین‌المللی، که شریان حیاتی امنیت ملی و خط قرمز راهبردی ماست. هرگونه عقب‌نشینی در این نقطه، معادل واگذاری کلید اقتصاد و امنیت ایران به دشمن است.

باید به صراحت اعلام شود که تنگه هرمز تحت حاکمیت و مدیریت مطلق نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران باقی خواهد ماند و هیچ مقام خارجی و هیچ توافق فریبنده‌ای حق عبور از این خط قرمز را ندارد.

در آخرین تلاش مذبوحانه رئیس‌جمهور ناتوان و مستأصل آمریکا پروژهای تحت عنوان «طرح آزادی» برای باز نمودن تنگه هرمز با زور و نیروی نظامی و جلوگیری از مدیریت نیروهای مسلح ایران بر این تنگه را اعلام نمود که در کمتر از ۴۸ ساعت با شکستی مفتضح و ذلت‌بار از آن عقب‌نشینی نمود. تلاش مذبوحانه‌ای که به گفته برخی رسانه‌های آمریکایی، محدودیت‌ها و ضعف‌های آمریکا، برای تحمیل یک واقعیت جدید را در تنگه هرمز، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های دریایی جهان، آشکار می‌کند؛ لذا لازم است از این ظرفیت راهبردی ایران به نحو حداکثری محافظت شود.

مردم و طلاب و روحانیون عزیز باید با بیانی رسا و شفاف این حقیقت را فریاد بزنند: «عقب‌نشینی در برابر فشار دشمن، آغاز سقوط و عقب‌نشینی‌های مکرر و پی در پی خواهد بود و شرافت، عزت و کرامت ملت ایران او را از پذیرفتن صلح تحمیلی و تسلیم زیر فشار تهدید و اهانت باز می‌دارد»؛

کوتاه نیامدن در خصوص مدیریت و کنترل تنگه هرمز که مطالبه رهبر معظم انقلاب در پیام‌های ایشان بوده است، سد محکمی در برابر زیاده‌خواهی دشمن است.

هیچ مذاکره‌ای که دستاوردهای میدانی ما را نادیده بگیرد یا بخواهد شاکله دفاعی ایران را تغییر دهد، قابل قبول نیست. دیپلماسی ما باید عزتمندانه و هوشمندانه باشد و عزت تنها در تثبیت آن چیزی است که با خون امام شهید و جوانان این سرزمین تثبیت شده است. ضمن تأکید بر ضرورت دیپلماسی هوشمندانه و راهگشا و تقدیر و تشکر از دستگاه‌های مسئول، بر ضرورت توسعه روابط بین‌المللی و زنجیره‌سازی دوستان انقلاب اسلامی و دولت‌های همراه و نیز لزوم بسط دیپلماسی عمومی و فرهنگی و فعال‌سازی ظرفیت‌های بی‌کران انقلاب اسلامی تأکید می‌شود.

۳. کمک به بهبود وضعیت اقتصادی کشور و معیشت مردم

در حال حاضر کشور با مشکلات اقتصادی متعددی روبه‌رو است و تورم افسارگسیخته زندگی را بر اقشار متوسط و پایین جامعه سخت کرده است. این وضعیت نامطلوب اقتصادی دارای سه علت است:

علت اول سیاست‌هایی است که با تفکر اقتصاد سرمایه‌داری درآمیخته است و به اجرا درآمده و پاره‌ای از کاستی‌های دیگر است و این‌ها منشأ مشکلات و بحران‌ها در کشور شده است؛
 علت دوم دشمن خارجی و تحریم‌های ظالمانه و جنگ همه‌جانبه‌ای است که به کشور تحمیل کرده است؛

علت سوم دنیاپرستان و سودجویان داخل‌اند که با احتکار و گران‌فروشی دشمن را در دستیابی به اهداف خود کمک می‌کنند.

دشمن در این جنگ ترکیبی تحمیلی درصدد است با تحمیل فشار معیشتی بر مردم و بالا بردن هزینه زندگی آن‌ها، سازش و تسلیم در مقابل زیاده‌خواهی‌های خود را تئوریزه کند و با تغییر محاسبات مسئولین به اهدافی که با جنگ به آن نرسید دست یابد.

در این وضعیت روحانیون شش وظیفه مهم دارند:

- تبیین و گسترش فرهنگ جهاد اقتصادی؛
 - سنگر اصلی جهاد امروز مسئله جهاد اقتصادی است که از طریق کار و تلاش مضاعف با بهره‌وری بالا برای افزایش تولید تحقق می‌یابد؛

- سفارش به صبر و استقامت و امیدآفرینی؛ این نکته را باید به مردم گوشزد کرد که نصرت و یاری خداوند منوط به صبر و استقامت مؤمنانه در سختی‌ها و شدائد است و این سنت الهی و تغییرناپذیر است: «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» (انشراح، ۵)، «وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضْرِبْكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا» (آل عمران، ۱۲۰) و پیامبر خدا ﷺ فرمودند: «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ»؛ صبر کلید گشایش است.

- سفارش به جلوگیری از اسراف و قناعت در مصرف؛ در شرایط جنگی، اسراف و تبذیر، درخور مؤمن نیست. باید سفارش اکید شود که پرهیز از اسراف، ساده‌زیستی و حمایت و استفاده از تولیدات داخلی، عملیات ایذایی علیه جنگ اقتصادی دشمن و خنثی‌کننده توطئه‌های اوست و همه باید به توصیه مقامات و مسئولان نظام و مجریان برنامه‌ها در صرفه‌جویی به‌ویژه در حوزه انرژی و آب و برق و گاز جامه عمل بپوشانند.

- سفارش به نظارت عمومی برای شناسایی مفسدان اقتصادی و محتکران و گرانفروشان؛ سکوت در برابر گرانی‌فروشی، احتکار و فساد اقتصادی جایز نیست. طلاب باید از مردم بخواهند که هوشیار باشند و در این شرایط سخت برای شناسایی مفسدان اقتصادی و محتکران و گرانفروشان به مسئولین کمک کنند.

- ایجاد مطالبه عمومی اجرای اقتصاد مقاومتی؛ با توجه به نامگذاری امسال به سال «اقتصاد مقاومتی، در سایه وحدت ملی و امنیت ملی» توسط رهبری معظم، لازم است روحانیون محترم اجرای اقتصاد مقاومتی و سیاستگذاری براساس اصول و در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی و پرهیز از اجرای اقتصاد سرمایه‌داری و اقتصاد در شرایط عادی و مبارزه جدی با مفسدان اقتصادی را به یک مطالبه عمومی از متولیان اقتصادی در دولت و مجلس و دستگاه قضا تبدیل کنند و از متولیان بخواهند که سیاست‌های اقتصادی را به سمت عدالت و حمایت از اقشار ضعیف، بالابردن ارزش پول ملی و مبارزه با گرانی، احتکار و تورم سوق دهند.

- گسترش مواسات و همدلی؛ امام شهیدمان در بیانات متعدد و همچنین رهبر معظم انقلاب در پیام‌های اخیرشان نهضت عمومی و فراگیر همدلی و مواسات بین اقشار مختلف مردم را یک اصل مهم در حل مشکلات و سختی‌های معیشتی و تسکین آلام و دردهای عموم مردم معرفی نمودند. لازم است روحانیون در این شرایط سخت نهضت مواسات و همدلی را بیش از پیش گسترش دهند.

۴. اهتمام به مسائل فرهنگی و جدیت، درایت و تدبیر در جنگ نرم فرهنگی

دشمن آمریکایی و صهیونی تصور می‌کردند با ترور رهبر انقلاب و شهادت فرماندهان و مردم بی‌گناه، جامعه ایران از درون متلاشی می‌گردد و نظام از هم خواهد پاشید، اما آنچه در واقعیت رخ داد معجزه وحدت بین اقشار مختلف مردم بود تا به حدی که رهبر معظم انقلاب در پیام خود مردم را خلف صالح و جانشین رهبری در ایام فقدان و شهادت امام جامعه معرفی کردند؛ لذا پرواضح است که دشمن کینه‌توز به دنبال ضربه‌زدن و تخریب این سلاح آخرالزمانی و استراتژیک یعنی وحدت و انسجام ملی باشد.

از جمله عناصری که شبکه رسانه‌ای اختاپوسی دشمن روی آن تمرکز کرده است، ایجاد دوقطبی در جامعه به بهانه‌های گوناگون از جمله حجاب است. البته همان‌گونه که رهبر شهیدمان بارها فرموده‌اند حجاب، یک واجب و ضرورت دینی و ترک آن حرام شرعی و

سیاسی است و فریضه امر به معروف و نهی از منکر، با شرایط شرعی آن، از اهم فرایض و ضامن سعادت دنیا و آخرت است.

ازاین‌رو توصیه اکید به مردم و مسئولان فرهنگی و طلاب و روحانیون محترم در سراسر کشور این است که از این فرصت بی‌بدیل برای جذب این قشر از دختران و بانوان با جهاد تبیین و محبت و احترام استفاده کرده و با به‌کارگیری روش‌های غیرمستقیم همچون «تولید محتوای فاخر و اثرگذار در عرصه حجاب و عفاف، برجسته‌سازی قهرمانان باحجاب مثل مادران و دختران مجاهد پشت جبهه‌ها و نیز شهدای محجبه میدان نبرد» و نیز انحای مختلف تذکر لسانی همگرا و ایجابی صحنه اجتماعی و میدان فرهنگی جامعه را راه‌بری نمایند و اجازه ندهند این مسئله به بگومگوهای تنش‌زا در کوچه و خیابان و عامل تفرقه‌افکنی و شکاف اجتماعی و نیز خوراک رسانه‌های معاند و ترک امر به معروف و نهی از منکر تبدیل گردد.

۵. تأکید بر جهاد فراگیر مردم و مسئولان

در دوره آتش‌بس و پساجنگ، بازسازی و ترمیم خرابی‌ها و ارتقا و تعالی کشور و فائق آمدن بر مشکلات با عزم بسیجی و جهادی و عمومی ضرورت دارد. ازاین‌رو جهاد فراگیر و جانانه مردم و مسئولان و نخبگان در زمینه‌های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی، علمی، فناوری، نظامی، امنیتی، صنایع دفاعی، پدافند غیرعامل و سایر عرصه‌ها وظیفه همگانی و شرعی و ملی است؛ دستگاه‌های علمی و فرهنگی و حوزه‌های علمیه و ریاست معظم باید برای این جهاد طراحی و همراهی و همکاری و مطالبه‌گری و تبیین را مد نظر قرار دهد.

۶. توسعه فرهنگ مهدویت و انتظار و آمادگی برای ظهور خورشید عظمای ولایت

امروز جهاد و مقاومت در برابر استکبار جهانی، به‌ویژه آمریکای جنایتکار، نه یک راهبرد تاکتیکی صرف، بلکه عاملی در راستای دستیابی به «تمدن پیشاظهر» حضرت مهدی موعود علیه السلام و زمینه‌سازی برای تحقق وعده الهی «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ» و تمرین آمادگی برای حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام است.

امروز آمریکا، مصداق طاغوت آخرالزمانی و سفیانی مدرن است و جهاد و مقاومت در برابر او، جنگ با اعوان و انصار دجال زمانه و ایستادن در صف یاران قائم علیه السلام پیش از ظهور و تمرین شجاعت، اخلاص و اطاعت از رهبری که صفات بارز آن یاران است. امام صادق علیه السلام می‌فرمایند هرکس با یک تیر هم که شده خود را برای قائم ما آماده کند، همچون کسی است که در رکاب او شمشیر زده است.

از همه طلاب و روحانیون جهادگر انتظار می‌رود امروز با میدان‌داری در جبهه جهاد و مقاومت، به توسعه فرهنگ مهدویت و انتظار پرداخته و این حقیقت را تبیین کنند که جنگ امروز ما، جنگ با کفر و نفاق و طاغوت و بی‌عدالتی است و با جهاد و مقاومت و پیروزی در این جنگ زمینه‌های ظهور فراهم خواهد شد و در صورت سستی و کوتاهی در این جهاد مقدس و شکست جبهه حق عقب‌رانده خواهد شد و از تحقق آرمان‌های مهدویت و ظهور مهدوی فاصله خواهد گرفت.

به امید آن‌که مردم ایران و امت اسلام افتخار زمینه‌سازی برای ظهور خورشید عظمای ولایت را از آن خود کند و توفیق جهاد در رکاب آن حضرت را پیدا کند.

وما النصر الا من عندالله العزيز الحكيم.

والسّلام علیکم ورحمة الله وبرکاته